

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 15 0 К 000481 11 Кж
Бања Лука, 07.6.2011. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог Б. Т. због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 4. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног тужиоца из Требиња и браниоца оптуженог, адвоката Д. Б. из Б. изјављеним против пресуде Окружног суда у Требињу број 15 0 К 000481 10 К од 28.02.2011. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужилац мр Ненад Врањеш, оптужени и његов бранилац, донио је дана 07.6.2011. године

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба браниоца оптуженог Б. Т., док се уважава жалба окружног тужиоца из Требиња и преиначавача у одлуци о казни пресуда Окружног суда у Требињу број 15 0 К 000481 10 К од 28.02.2011. године, тако да се оптужени Б. Т. за кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 4. Кривичног Закона Републике Српске, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђује на казну затвора у трајању од 17 (седамнаест) година, у коју се урачунава вријеме проведено у притвору од 07.9.2009. године, па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Требињу број 15 0 К 000481 10 К од 28.02.2011. године, оглашен је кривим оптужени Б. Т. због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 4. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, у коју му је урачунато вријеме проведено у екстрадиционом притвору од 07.9.2009. до 13.01.2010. године и у притвору од 14.01.2010. године, па надаље. На основу члана 62. став 1. КЗ РС, оптуженом је изречена мјера безбједности одузимања предмета, пиштоља марке „Glock 19“ калибра 9 мм, фабрички број „DCC 185“, као средство употребљено за извршење кривичног дјела. На основу члана 108. став 3. Закона о

кривичном поступку - Пречишћени текст (у даљем тексту ЗКП - Пречишћени текст), оштећени С. Д. са имовинскоправним захтјевом, је упућен на парницу. На основу члана 99. став 4. истог Закона, оптужени је ослобођен обавезе да накнади трошкове кривичног поступка.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили окружни тужилац из Требиња и бранилац оптуженог, адвокат Д. Б. из Б.

Окружни тужилац из Требиња је жалбу изјавио због одлуке о казни, са тврдњом да првостепени суд приликом одмјеравања казне, није дао адекватан значај свим правилно утврђеним отежавајућим околностима, па слиједом тога предложено је да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптуженом изрекне казна затвора у дужем трајању.

Бранилац оптуженог је жалбу изјавио, како наводи, из свих жалбених разлога те повреде права на правично суђење из члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода (у даљем тексту Европска Конвенција), са приједлогом да се уважавањем жалбе побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред овим судом и након тога донесе ослобађајућа пресуда.

У писмено поднесеном одговору на жалбу тужиоца, бранилац оптуженог је предложио да се та жалба одбије, као неоснована.

У сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, републички тужилац је изложио жалбу окружног тужиоца из Требиња, остајући код разлога садржаних у њеном образложењу и приједлога. У погледу жалбе браниоца оптуженог, предложио је да се иста одбије, као неоснована. Бранилац оптуженог је изложио жалбу, као и писмено поднесени одговор на жалбу тужиоца, остајући код разлога и приједлога садржаних у истим, које је оптужени у цјелости подржао.

Испитујући побијану пресуду у оном дијелу који се побија жалбама, у смислу одредбе члана 320. ЗКП - Пречишћени текст, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Према утврђењу побијане пресуде, оптужени је критичне ноћи, у љетној башти угоститељског објекта S. у Т. са удаљености око два метра из пиштоља испалио 15 метака, од којих је седам погодило К. М. и то шест док се налазио у усправном положају, окренут лијевом бочном страном тијела према устима цијеви, а један метак док се налазио у лежећем положају, наносећи му повреде за живот важних можданих центара и расцијеп унутрашњих органа и крвних судова, што је узроковало тренутну смрт К. М., а четири метка погодила С. Д., наносећи му тешке тјелесне повреде у виду прострелних рана доњих екстремитета, док су Н. В., В. Р., Д. В. и Н. Ш. од рикошетирања испаљених метака задобили лаке тјелесне повреде, у виду плитких површинских повреда у предјелу горњих и доњих екстремитета, те леђа.

Оспоравајући правилност и законитост побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог садржи тврдњу да је та пресуда захваћена разноврсним облицима битних повреда одредаба кривичног поступка, првенствено оних садржаних у одредби члана 311. став 1. тачка г) ЗКП - Пречишћени текст, јер је првостепени суд повриједио право на одбрану, тиме што је одбио приједлог одбране да прибави од ЦЈБ Т. податак о пријавама оптуженог у вези са ранијим нападима и малтретирањима од стране оштећеног К. М., затим оних повреда садржаних у тачки з) истог законског прописа, јер су, као незаконити докази прихваћени налаз вјештака неуропсихијатра, којима је као основа за израду тог налаза био „наводни“ ЕЕГ преглед оптуженог, као и налаз вјештака Ж. Г. који нема потребно стручно знање и валидну диплому за вјештачење из области балистике, и коначно, оних битних повреда одредаба кривичног поступка садржаних у тачки ј) цитираног Закона, које жалба налази у неразумљивости изреке побијане пресуде, њеној противријечности самој себи и разлозима пресуде, на које жалба не указује конкретним аргументима, већ се они у основи, односе на приговоре упућене правилности оцјене доказа, па тиме и правилности утврђеног чињеничног стања. Суштину изнесених жалбених приговора у оквиру чињеничне основе побијане пресуде, па слиједом тога и правилности примјене Кривичног закона, чини тврдња да је оптужени критичне прилике поступао у нужној одбрани, јер је од себе одбијао истовремени пртивправни напад од стране оштећеног К. М., који је први пуцао из пиштоља.

Неосновани су жалбени приговори браниоца оптуженог и тврдња да је у поступку доношења побијане пресуде повријеђено право на одбрану, те да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП - Пречишћени текст.

Супротно изнесеном ставу из жалбе, овај суд налази да чињеница одбијања доказног приједлога одбране сама за себе не представља повреду права на одбрану, јер је суд овлаштен да, у смислу одредбе члана 278. ЗКП - Пречишћени текст, одбије доказне приједлоге странака ако закључи да предложени доказ нема значаја за предмет или је непотребан. Међутим, ово право је ограничено обавезом суда да, у смислу одредбе члана 304. став 7. цитираног Закона, наведе разлоге из којих није уважио предложене доказе, јер би у противном, изостанак таквих разлога узроковао битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка ј) ЗКП - Пречишћени текст. Како су у побијаној пресуди (страна 16., пасус први) образложени разлози којима се суд руководио при одбијању доказног приједлога одбране за прибављање наведених података од ЦЈБ Т., нема мјеста тврдњи ове жалбе о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП - Пречишћени текст, па слиједом тога ни повреди члана 6. Европске Конвенције, кроз повреду права на правично суђење због неравноправног процесног положаја оптуженог, посматрано са аспекта извођења доказа пред судом.

Неосновани су и приговори ове жалбе у прилог тврдњи да је побијана пресуда заснована на незаконитом доказу, те да је тиме почињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП - Пречишћени текст.

Ово ради тога што је на главном претресу пред првостепени судом, у условима непосредности и контрадикторности (21.01.2011. године), др С. С. јасно образложио да ЕЕГ налаз није рађен истог дана када је обављен психијатријски и неуролошки преглед оптуженог, али да је заједно са др М. С., који је био у тиму вјештака (заједно са клиничким психологом), наложио да се уради и ЕЕГ налаз, што је и учињено у ... болници у Т. од стране др С., ради чега се жалбеним приговорима не може довести у сумњу законитост у начину прибављања тог ЕЕГ налаза, а затим и његовог кориштења за потребе неуропсихијатријског вјештачења оптуженог и израду налаза и мишљења о душевном стању оптуженог у вријеме извршења дјела.

Надаље, неосновани су жалбени приговори којима се указује на припадајуће право оптуженог на нужну одбрану, и тиме оспорава правилност чињенице основе побијане пресуде, јер је она заснована на правилној оцјени доказа, и то исказа бројних свједока очевидаца и материјалним доказима прикупљеним на лицу мјеста приликом увиђаја и касније у поступку, управо на начин како то захтјева одредба члана 295. став 2. ЗКП - Пречишћени текст.

Са аспекта садржаја искази свједока очевидаца, С. Д., Н. В., Д. В. и А. М. су у потпуности сагласни у погледу свих битних околности конкретног догађаја, дакле, и у тврдњи да оштећени К. М. критичне прилике није имао код себе пиштољ, и да нико други осим оптуженог није пуцао, што потврђује и свједок А. А., који је притекао у помоћ док је оштећени М. лежао на плочнику и истог одвезао у болницу, негирајући да је код оштећеног или у близини његовог тијела, у условима добре освијетљености лица мјеста, видио било какво оружје. У ситуацији када друга група учесника у овом сукобу, којој припада свједок Р. С. и који је био у друштву са оптуженим, тврди супротно, и то да је видио у близини тијела оштећеног М. пиштољ, те оптужени који тврди да је оштећени одмах након изласка из угоститељског објекта испалио више метака из пиштоља (како каже „испуцао је све метке“), кључно питање које је на правилан начин ријешила побијана пресуда је оцјена вјеродостојности ових противријечних исказа свједока и за то, у складу са обавезом из одредбе члана 304. став 7. ЗКП - Пречишћени текст, дала ваљане разлоге.

Наиме, искази ове прве групе свједока које је првостепени суд прихватио као вјеродостојне, и по мишљењу овог суда, не само да су међусобно сагласни у битним чињеницама и околностима развоја догађаја, већ су у потпуности потврђени материјалним доказима, који својим садржајем не упућују нити на један објективни траг који би потврдио тезу одбране да је у критичном догађају кориштен и други пиштољ, осим оног из којег је пуцао оптужени.

Дакле, све чауре које су пронађене на лицу мјеста приликом увиђаја (укупно 15), према резултатима вјештачења, потичу од метака калибра 9x19 мм, испаљених из пиштоља марке „Glock“ фабрици број DCC 185, који је одузет од оптуженог, а спорна зрна и дијелови зрна пронађени на лицу мјеста, (укупно 16 комада, а не 16 метака како то тврди жалба и на томе настоји увести и употребу другог пиштоља), као и дио зрна извађен из тијела убијеног К. М. по општим карактеристикама (индивидуалне није било могуће утврдити јер је због удара у препреку дошло до цијепања спорних зрна), потичу од метака истог калибра испаљених из таквог пиштоља.

Надаље, аргументе о употреби и другог пиштоља критичне прилике, ова жалба заснива и на тврдњи да је возило свједока А. А. (погрешно га наводи као А. А.1), које се налазило испред угоститељског објекта, а положајем било паркирано иза леђа оптуженог, приликом пуцања погођено пројектилима, али да тај материјални доказ, због пропуста приликом увиђаја, није тражен, нити изузет са лица мјеста.

Ове тврдње жалбе нису тачне, јер је управо у записнику о увиђају (страна 6) јасно наведено да је возило марке „Тојота“, које је користио А. А., по налогу овлаштеног тужиоца криминалистичко технички обрађено испред ЦЈБ Т. и да су на истом констатована оштећена и то више удубљења на лиму настала највјероватније услед удара кошуљице пројектила, а затим, приликом поправке у вулканизерској радњи, због декомпресије, из лијевог пнеуматика је извађен деформисани пројектил. Све ове чињенице је потврдио свједок А. А. (главни претрес 14.10.2010. године), као и свједок Ј. Т. (главни претрес 21.9.2010. године), крим. техничар у ЦЈБ Т., који је сачинио фотодокументацију о проналаску и изузимањем овог материјалног трага, те метак извађен из гуме тог возила доставио у ЦЈБ, на даље поступање.

Дакле, тврдње жалбе да је у овом критичном догађају и физичком сукобу, који је прво започео између В. Р. и Н. В. (као радника обезбјеђења угоститељског објекта) са једне стране, те оптуженог и Р. С. са друге стране, имао пиштољ и оштећени К. М. и први пуцао, те тиме успоставио право оптуженог на нужну одбрану, немају подлогу у изведеним доказима, па ни у чињеници, коју жалба посебно потенцира, и то да су на рукама убијеног М. пронађени трагови барутних честица, јер се мора имати у виду близина пуцања, и како вјештак Ђ. О. појашњава на главном претресу, изложеност барутном снопу.

Код оваквих чињеничних утврђења, без основа су они жалбени аргументи и тврдња да је неко од присутних лица или судионика овог критичног догађаја, након што је М. убијен, склонио са лица мјеста његов пиштољ, да је из хитаца М. пиштоља погођен оштећени С. Д. а не из пиштоља из кога је пуцао оптужени како то тврди оптужба а првостепена пресуда прихвата, да су прањем Д. одјевних предмета (бермуда) уклоњени битни трагови, који би по ставу одбране довели до другачијег закључка од оног до кога је дошао првостепени суд, као и други чињенични приговори, којима се неосновано доводи у сумњу правилност оцјене

доказа и на њима изведен закључак побијане пресуде да је оптужени починио кривично дјело на начин како је то описано у изреци те пресуде.

Истог су карактера и жалбене тврдње да нема доказа за чињенични супстрат из изреке побијане пресуде и утврђење да је оштећени Н. Ш. критичне прилике повријеђен, нити доказа да је био на лицу мјеста, јер овај оштећени није саслушан на главном претресу. Дакле, жалба занемарује да су сви свјedoци очевидци потврдили присуство Н. Ш., као радника обезбјеђења на лицу мјеста, а повреде које је задобио овај оштећени и које су чињенично описане у изреци побијане пресуде, утврђене су приликом његовог прегледа од стране дежурног љекара др А. Б. у Д. З. у Т., Служба... и објективизирани налазом од 01.8.2009. године, те налазом и мишљењем који је, на главном претресу (09.11.2010. године), изложио специјалиста судске медицине др Д. Д.

Имајући у виду све наведене доказе, без значаја су жалбени приговори којима се указује да вјештак Ж. Г., који је у вријеме вјештачења био запослен у ЦЈБ Б. Л., није имао валидну диплому да изврши вјештачење пиштоља који је одузет од оптуженог, јер коначно, суштину одбране чини тврдња да је оптужени поступао у нужној одбрани, а при томе се, на главном претресу пред првостепеним судом и сада у жалбеном поступку, не оспорава одлучна чињеница да је оптужени критичне прилике пуцао из тог пиштоља, и лишио живота оштећеног К. М., тешко тјелесно повриједио оштећеног С. Д., те довео у опасност животе других лица.

Овај суд је, у вези са жалбама тужиоца и браниоца оптуженог, испитао побијану пресуду и у одлуци о казни, налазећи да су основани аргументи изнесени у жалби тужиоца и да првостепени суд приликом одмјеравања казне, није у складу са одредбом члана 37. став 1. КЗ РС, дао правилан и потребан значај свим утврђеним отежавајућим околностима.

То се првенствено односи на начин и околност извршења дјела, исказану упорност и испалење свих 15 метака из пиштоља, па и у ситуацији док оштећени К. М. погођен лежи на земљи, његову животну доб (рођен... године), досадашњу осуђиваност оптуженог (осуђиван 5 пута за разноврсна кривична дјела), и коначно тежину последице, али у оном дијелу у коме она прелази елементе бића кривичног дјела за које је оптужени оглашен кривим побијаном пресудом, дакле, манифестоване (осим убиства К. М. и довођења у опасност живота још неког лица) и у тешком тјелесном повређивању С. Д., те умишљајном довођењу у опасност већег броја лица која су се критичне прилике налазила испред угоститељског објекта, од којих је пет лица повријеђено, услед рикошета пројектила, и задобило лаке тјелесне повреде у предјелу екстремитета и леђа.

Све ове отежавајуће околности, цијењене у међусобној повезаности са утврђеним олакшавајућим околностима, дакле, и онима које наглашава жалба браниоца оптуженог, а односе се на смањену урачунљивост оптуженог у вријеме извршења дјела (узрокована употребом алкохола), по мишљењу овог суда, указују на нужност изрицања казне затвора у дужем трајању, првенствено са аспекта опште

сврхе кажњавања, садржане у одредби члана 28. КЗ РС. Ради тога је овај суд, имајући у виду законом прописане казне за почињено дјело (казна затвора најмање 10 година или казна дуготрајног затвора), преиначио првостепену пресуду и оптуженом, за почињено кривично дјело, изрекао казну затвора у трајању од 17 (седамнаест) година, налазећи да је та мјера казне потребна и нужна за постизање специјалне и генералне превенције.

Слиједом наведеног, неоснована је жалба браниоца оптуженог, која се залаже за изрицање казне затвора у краћем трајању.

У преосталом дијелу, који се односи на урачунавање времена проведеног у притвору у изречену казну затвора, на имовинскоправни захтјев, изречену мјеру безбједности одузимања предмета и одлуку о трошковима кривичног поступка, првостепена пресуда остаје неизмјењена.

На основу наведеног, овај суд је одбио, као неосновану, жалбу браниоца оптуженог а уважавањем жалбе окружног тужиоца из Требиња и примјеном одредбе члана 328 став 1. ЗКП - Пречишћени текст, преиначио првостепену пресуду и одлучио је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Др Велько Икановић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић